

lainkaan ulottuiksi käytävälle, ja järjestää vaatevarastoiksi suunnitellut huoneet potilashuoneiksi, sekä että rakennukseen liitettäisiin pienehkö makuuhalli. Tarvittava 4,960,000 markan määräraha päätettiin paviljongin rakentamista varten merkitä v:n 1937 talousarvioon.

Teurastamon jäädytyslaitoksen muutostyöt. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ teurastamolautakunnan ehdotuksen teurastamon n.s. kosteailmajäädytysjärjestelmän mukaan rakennetun jäädyttämön muuttamisesta siten, että sen osasto n:o 10, jotta siellä voitaisiin säilyttää myöskin hedelmiä ja muitakin hajua antavia elintarpeita, sekä varajäädyttämönä käytettäväksi, eristettäisiin muista jäädytyshuoneista ja varustettaisiin kuivailmajäädyttäjällä eristään samalla sen käytävä väliseinillä ja ovilla muiden jäädytysosastojen käytävistä. Näitä töitä varten valtuusto myönsi mainitun lautakunnan käytettäväksi 100,000 markkaa, mikä määrä oli merkittävä v:n 1937 talousarvioon, oikeuksin käyttää se enakkona kertomusvuonna. Lisäksi valtuusto päätti, että ennen kuin kaupunginhallitus antoi luvan rakennustöiden aloittamiseen sen tuli käyttäen asiantuntijain apua uudelleen tutkia jäädytyslaitoksen muuttamissuunnitelmaa sekä ehdotetun uuden järjestelmän soveltumista siihenastiseen järjestelmään.

Korkeasaaren eläintarhan valvojan asunnon korjaustyöt. Huomatessaan Korkeasaaren eläintarhan valvojan asuntorakennuksessa aloitettujen korjaustöiden yhteydessä, että rakennuksen alakerroksessa oli toimeenpantava paljon perusteellisempi korjaus kuin mitä määrärahoja siihen varattaessa oli ajateltu, kaupunginhallitus oli oikeuttanut kiinteistölautakunnan tätä varten ylittämään kansanpuistojen korjausmäärärahaa 25,000 markkaa, minkä toimenpiteen kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ hyväksyä.

Tervalammen työlaitoksen rakennusten korjaaminen. Köyhäinhuoltolautakunnan tehtyä ehdotuksen erästä Tervalammen työlaitoksen rakennusten korjaus-, muutos- ja uusimistöistä kaupunginvaltuusto myönsi ³⁾ näihin töihin erään kaupunginhallituksen ehdottamin supistuksin 550,000 markkaa köyhäinhoidon päaluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

5. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat kysymykset.

Eteläsataman telakka-alueen käyttäminen satamatarkoituksiin. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ periaatteellisesti hyväksyä Eteläsataman laiturialan laajentamisen, joka jo kauan oli ollut vireillä ollen siitä laadittu monenlaisia suunnitelmia, Helsingin laivatelakka o:yn IX kaupunginosan korttelista n:o 199 vuokraamalla alueella ⁵⁾ sekä merkitä v:n 1937 talousarvioon 2,000,000 markkaa Makasiinirannan jatkamiseksi laivatelakan edustalle ja 2,000,000 markkaa Kaivopuiston ja Valkosaaren välisen väylän syventämiseen.

Satamajäänsärkijä Herculeksen varustaminen palosammutuslaitteilla. Kaupunginvaltuusto osoitti ⁶⁾ yleisistä käyttövaroistaan palolautakunnan ehdotuksen mukaisesti tarvittavan määrän, 70,500 markkaa, satamajäänsärkijä Herculeksen varustamiseksi palosammutuslaitteilla luovuttamalla erään palo-

¹⁾ Kvsto 18 p. maalisk. 11 §. — ²⁾ Kvsto 26 p. elok. 18 §. — ³⁾ S:n 7 p. lokak. 24 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. marrask. 10 §. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 242. — ⁶⁾ Kvsto 29 p. huhtik. 15 §.

kunnan hallussa olevan höyrypumpputyhdistelmän puheena olevaan tarkoitukseen.

Maalentokentän rakentaminen Helsinkiin. Sen jälkeen kun oli havaittu 9,215,000 markaksi arvioitujen maalentokentän¹⁾ rakennuskustannusten lisääntyvän 3,190,000 markkaa johtuen pääasiallisesti salaojituksen tehostamisesta, alkuperäisessä salaojitussuunnitelmassa olleesta vaakitusvirheestä sekä siitä, että salaojitus suoritettiin poikkeuksellisten sääsuhteiden vallitessa, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö tiedusteli, oliko kaupunki suostuvainen ottamaan osaa puolella määrällä myöskin tämän lisäkustannuksen suorittamiseen. Tällöin kaupunginvaltuusto päätti²⁾:

periaatteellisesti suostua osallistumaan puolella ensimmäisen rakennusvaiheen sekä rakennusalan salaojituksen ja ympärysaidan todellisiin kustannuksiin, aikaisemmin sovitun määrän lisäksi, kuitenkin enintään 1,007,500 markalla; ja

samoin periaatteellisesti suostua myöskin siihen, että jos tulevaisuudessa osoittautui tarpeelliseksi päälystää maalentokentän kiitotiet, hallien ja hallintorakennuksen edusta sekä niiltä kiitoteille johtavat yhdystiet kalliimalla kestopeitteellä kuin mitä kaupungin asiasta valtion kanssa tekemä sopimus edellytti, kaupunki osallistuisi puolella tällaisenkin kestopeitteen todellisiin kustannuksiin, aikaisemmin sovitun määrän lisäksi, kuitenkin enintään 587,500 markalla; sekä

oikeuttaa kaupunginhallituksen käyttämään maalentokentän toisen rakennusvaiheen kustannuksiin varatusta rahamäärästä enintään 1,007,500 markkaa ensimmäisessä ponnassa mainittujen töiden kustannusten suorittamiseen.

Vesijohtolaitoksen uuden painejohdon ja vesisäiliön sijoittaminen. Yleisten töiden lautakunnan laadittua useita eri vaihtoehtoja vesijohtolaitoksen vanhan vesisäiliön lähelle rakennettavaksi päätetyn³⁾ uuden vesisäiliön piirustuksiksi havaittiin niitä tutkittaessa, että huomioonottaen ilmapommitusvaaraa koskevat näkökohdat säiliö olisikin rakennettava kauemmaksi entisestä. Tällöin päätettiin⁴⁾:

rakentaa 15,000 m³:n vetoinen vesisäiliö kyseistä säiliötä varten juhla-

kentän kaakkoispäästä varatun alueen lounaispuoliskoon; sekä antaa kiinteistötoimiston asemakaavaosastolle ja rakennustoimiston katurakennusosastolle tehtäväksi suunnitella Koskelantien länsipäästä rakennettava katu niin, että se kulkisi mahdollisimman läheltä Pasilan ratapihan itärajaa pitkin, jolloin painejohto voitaisiin sitä pitkin vetää itäiseen Eläintarhaan; ja

antaa kaupunginhallitukselle tehtäväksi ryhtyä valtion kanssa neuvotteluihin alueen luovuttamisesta Ilmalan vuorelta vastaista vesisäiliötä ja sinne vedettäviä vesijohtoja varten.

Vesijohdon rakentaminen kaupungin vesijohtoverkostosta Lauttasaaren. Lauttasaaren taajaväkisen yhdyskunnan kunnanvaltuuston tiedusteltua suunnitellessaan vesijohdon rakentamista yhdyskunnan tarpeisiin kaupunginvaltuustolta, voitaisiinko myöntyä vesijohdon liittämiseen kaupungin vesijohtoverkoston sekä millaisin ehdoin, kaupunginvaltuusto valtuutti⁵⁾ kaupungin teknillisten laitosten hallituksen tekemään Helsingin kaupungin vesijohtolaitoksen, hankkijana, ja Lauttasaaren yhdyskunnan, kuluttajana,

¹⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 19. — ²⁾ Kvsto 3 p. kesäk. 3 §. — ³⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 16 ja 26. — ⁴⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 20 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. kesäk. 17 §.

kesken laaditun luonnoksen mukaisen saaren vedenhankintaa koskevan sopimuksen.

Tilkan sairaalan rakennustöiden edistyttyä niin pitkälle, että sairaala piakkoin voitaisiin ottaa käyntäntöön, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ merkitä v:n 1937 talousarvioon 294,000 markkaa sen aluetta ympäröivien katujen rakennuskustannuksiin, 269,000 markkaa vastaaviin viemäritöihin ja 68,500 markkaa vesijohtotöihin. Lisäksi oikeutettiin yleisten töiden lautakunta käyttämään näistä määrärahoista kertomusvuonna Turuntien ja sairaalan portin välisen katuosan töihin 86,000 markkaa sekä vastaavaan viemärityöhön 88,000 markkaa.

Katujen päällystystöiden yleisohjelman hyväksyminen. V. 1931 annetun asemakaavalain 32 §:n 3 kohdan mukaisesti kaupunginvaltuuston asiana oli tarpeen ja paikkakunnan tavan mukaisesti määrätä, millä aineella kadut oli päällystettävä. Yleisten töiden lautakunnan laadittua tämän määräyksen johdosta ja kaupunginhallituksen kehoituksesta yleisohjelman asemakaavoitetulla kaupungin alueella olevien katujen päällystämiseksi valtuusto hyväksyi ²⁾ sen.

Eräiden kadunpäällystystöiden suorittaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi ³⁾ katujen päällystykseen uusimiseksi talousarvioon merkityistä käyttövaroistaan 269,000 markkaa maistraatin jo kesällä 1935 suoritettaviksi määräämistä Mariankadun 3:n, Porthaninkadun 2:n, Lapuankadun 3:n, Arkadiankadun 22:n, Runeberginkadun 10—12:n, Aurorankadun 2—6:n ja Cygnaeuskadun 1—3:n kadunpäällystystöistä varain puutteessa tekemättä jääneisiin töihin, jotka kaupunginhallitus asian kiireellisyyden takia oli oikeuttanut ⁴⁾ yleisten töiden lautakunnan suorittamaan myöntäen varat ennakolta kaupunginkassasta.

Samoista varoista myönnettiin ⁵⁾ yhteensä 224,900 markkaa maistraatin keväällä toimittamassa katukatselmuksessa uusittaviksi määräämien kaupungille kuuluvien Vironkadun 2:n, Helsinginkadun 10—12:n, Harjukadun 7:n, Kirstinkadun 16:n, Etel. Hesperiankadun 22:n, Töölöntorinkadun 2:n ja Döbelninkadun 2:n katuosuuksien töihin sekä Sörnäisten radan yli kulkevan Hämeentien katusillan leventämisestä ⁶⁾ aiheutuviin, kaupungin suoritettaviin mainitun sillan päällystystöihin, joiden viimeksi mainittujen kustannusten suorittamiseen kaupunginhallitus työn kiireellisyyden vuoksi jo oli osoittanut ⁷⁾ varoja ennakolta kaupunginkassasta.

Turuntien katualaistuksen täydentäminen. Kaupunginhallitus oli myöntänyt ⁸⁾ sähkölaitoksen lukuun sisältyvistä käyttövaroistaan 17,000 markan lisäyksen Ruskeasuon ja Haagan väliseen Turuntien osaan pystytettäviä puupylväitä ynnä lampuja varten kertomusvuoden talousarvioon sisältyvään määrärahaan kadun valaistussuunnitelman muututtua siten, että katuun raitiotieraitteiden siihen siirtämisen johdosta pystytettäisiin rautapylväät, joiden kustannuksiin Raitiotie ja omnibus oy:n osallistuisi puolella. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ hyväksyä tämän toimenpiteen.

Pohj. Esplanaadikadun jalkakäytävien leventäminen. Stockmann oy:n y. m. Heikin- ja Mikonkadun välisellä Pohj. Esplanaadikadun pohjois- sivulla olevien tonttien omistajain anottua tonttiansa jalkakäytävien leventämistä n. 1.5 m kiinteistölautakunta laaditutti ehdotuksen kyseisen kadun

¹⁾ Kvsto 26 p. elok. 4 §. — ²⁾ S:n 28 p. lokak. 26 §. — ³⁾ S:n 26 p. elok. 25 §. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 129. — ⁵⁾ Kvsto 7 p. lokak. 11 §. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 26 ja 122. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. s. 128. — ⁸⁾ Ks. tämän kert. s. 132. — ⁹⁾ Kvsto 26 p. elok. 26 §.

järjestämisestä Heikinkadulta Unioninkadulle asti edellyttäen tämä uudesti-järjestely myöskin asemakaavan muuttamista, mutta kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ tällöin panna asian pöydälle.

Koska, kun sitä seuraavan kerran käsiteltiin, olosuhteissa oli tapahtunut eräitä pienehköjä muutoksia ja syyskausikin jo oli kulunut pitkälle, joten levennyistyöt katsottiin edullisemmiksi suorittaa vasta seuraavana kesänä, valtuusto tällöin päätti ²⁾ palauttaa kaupunginhallitukseen kiinteistölautakunnan laadittaman Pohj. Esplanaadikadun Heikin- ja Unioninkadun välisen osan leventämisehdotuksen, missä yhteydessä kiinteistölautakunnan olisi laadittava ehdotuksen mukainen asemakaavan muutospiirustus ja katuprofiiliehdotus, sekä kysymyksen määrärahan myöntämisestä puheena olevaan tarkoitukseen v:n 1937 talousarvion käsittelyn yhteydessä. Sitä vastoin päätettiin merkitä näiden töiden yhteydessä Th. Wulffin liiketalon kulman edustalle suunnitellun Heikinkadun rakennustöihin liittyvän kolmiokorokkeen rakentamista varten v:n 1937 talousarvioon 96,000 markkaa, mitkä varat kaupunginhallitus saisi käyttää jo kertomusvuonna.

Lautasaaren sillan rautarakenteiden hinnan suorituksessa pidätetyn hypityssakon maksaminen. Ottaen huomioon, että Kone ja silta oy:n suorittamien Lautasaaren sillan rakennustöiden viivästymisen olivat aiheuttaneet sellaiset olosuhteet, joita yhtiö ei varsinaisesti hallinnut, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, pidättäen kaupungille vain viivästymisestä aiheutuneita vahinkoja vastaavan määrän, yhteensä 80,000 markkaa, suorittaa yhtiölle viivästymisen johdosta hankintasopimuksen nojalla viimeisestä maksuerästä pidätetystä 320,000 markan suuruisesta määrästä 210,000 markkaa heti sekä kesäkuun 30 p:nä sen osan sillan asfalttipeitteen mahdollista korjaamista varten pidätetystä 30,000 markan määrästä, jota mainittuun päivään mennessä ei ole käytetty sanottuihin korjaustöihin, kaikki tämä ehdoin, että urakoitsija sitoutuu suorittamaan rakennuttajan hyväksymänä vuodenaikana ja kustantamaan vielä tarpeelliset koneistojen, laitteiden ja maalausten korjaukset ja täydennykset sekä huolehtimaan ja vastaamaan koneiston ja laitteiden hoidosta ja kunnosta, kunnes ne johtoineen kaikki on hyväksytty, josta ajankohdasta koko sillan takuu aika lasketaan alkavaksi. Edelleen päätettiin, että pidätetyn määrän kautta v:n 1935 talousarvion tuloa tuottamattomiin pääomamenoihin kuuluvassa Lautasaaren silta; rautaosat nimisessä katujen ja teiden määrärahassa syntyvä säästö saadaan käyttää sillan muiden lisäkustannusten peittämiseen.

Kulosaaren sillan korjaaminen. Sen jälkeen kun oli käynyt ilmi Kulosaaren siltaa olevan korjattava liikenteen turvallisuuden varalta, laadittiin rakennustoimiston satamarakennusosaston toimesta neljä vaihtoehtoista suunnitelmaa sillan korjaamisesta luopuen ansarakenteista ja vahvistaen pääpalkistoa, joihin tutustuttuaan kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ osoittaa Kulosaaren sillan rahastosta 700,000 markkaa mainitun sillan korjausta varten suunnitelma B III:n mukaisesti, minkä suunnitelman mukaan uuteen siltakanteen sijoitettaisiin raitiotiekiskot, joten siltaa voitaisiin liikennöidä raitiotievaunullakin. Samalla oikeutettiin kaupunginhallitus sopimaan Raitiotie ja omnibus oy:n kanssa sillan liikenteen väliaikaisesta järjestelystä.

Töiden valmistuttua ilmeni kuitenkin niiden suorittamisen vaatineen lisäkustannuksia yli mainitun määrän yhteensä 207,000 markkaa. Kertomus-

¹⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 12 §. — ²⁾ S:n 16 p. syysk. 6 §. — ³⁾ S:n 18 p. maalisk. 9 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. tammik. 9 §.

vuoden talousarvion määrärahasta Kulosaaren sillan käyttö- ja korjauskustannukset voitaisiin tällöin käyttää korjaustöiden suorittamiseen 55,000 markkaa, minkä lisäksi näin ollen tarvittavat lisävarat, 152,000 markkaa, kaupunginvaltuusto oikeutti¹⁾ yleisten töiden lautakunnan käyttämään Kulosaaren sillan rahastosta.

Nurmijärven maantien oikaiseminen. Tie- ja vesirakennushallituksen pyydettyä kaupunginvaltuustolta lausuntoa suorittamistaan Helsingin—Nurmijärven maantien oikaisemista Helsingin kaupungin ja Kaarelan välillä, Haagan kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan alueella, koskevista tutkimuksista, kaupunginvaltuusto päätti²⁾ ilmoittaa puoltavansa kyseisen tie-suunnitelman hyväksymistä laaditun vaihtoehdotuksen n:o V mukaisesti, jonka mukaan tie rakennettaisiin sementtibetonipäälysteiseksi sekä sijoitettaisiin sen toiselle sivulle polkupyörätie ja otettaisiin huomioon pyörätai kävelytien rakentamismahdollisuudet toiselle, jolloin kaupungin omistaman alueen halki rakennettavan tieosuuden työkustannusten oli arvioitu nousevan 2,350,000 markkaan. Tämän rahamäärän valtuusto ilmoitti sitoutuvansa suorittamaan valtiolle korvauksena mainitun työn suorituksesta, ehdoin että siihen ei ryhdytty ennen kuin työttömyystilanne sitä vaati ja että siihen käytettiin Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivia työntekijöitä Kaupunki luovuttaisi korvauksetta omistamaltaan alueelta maantieksi tarvittavan maa-alueen.

Keskuskadun ja Siltavuorenrannan välisen uuden pääviemärin suunta. Rakennustoimiston katurakennusosaston laadittua 7 eri vaihtoehtoa Keskuskadun ja Siltavuorenrannan välisen uuden pääviemärin rakentamisesta yleisten töiden lautakunta ja kiinteistölautakunta puolsivat viemärin rakentamista vaihtoehto V:n mukaisesti, joka oli ehdotuksista halvin; sen kustannukset nousivat 11,142,000 markkaan. Sen mukaisesti viemäri muuten oli suunniteltu rakennettavaksi vanhan viemärijohdon viereen paitsi että se kulkisi Kaisaniemen puiston kautta tunnelina puiston eteläreunaa myöten sekä Unioninkadulla sen tontin n:o 2 kautta ja sieltä tunnelissa suoraan Siltavuorenrantaan asti, edellyttäen tämä vaihtoehto luvan saamista tunnelin rakentamiseen yliopiston Siltavuorenpenkereellä olevan tontin alitse ja viemärijohdon rakentamiseen kasvitieteellisen puutarhan kautta. Myöskin kaupunginvaltuusto hyväksyi³⁾ edellä selostetun vaihtoehdon mukaisen uuden pääviemärin rakentamisen Keskuskadulta Siltavuorenrantaan ja sieltä edelleen Liisankadun ja Pohjoisrannan risteykseen sekä oikeutti kaupunginhallituksen sopimaan tarkemmin valtion ja yliopiston kanssa viemärin rakentamisesta näiden omistamien alueiden poikki valtioneuvoston esittämin ehdoin, että kaupunki puolestaan oikeutti yliopiston rakentamaan lämpökanavat Hallituskadun alitse yliopiston päärakennuksesta suunnittelun alaisena olevaan uuteen kirjastorakennukseen ja Unioninkadun alitse sen itäpuolelle rakennettavien maataloudellisten laitosrakennusten lämmittämiseksi kadun länsipuolelle sijoitettavaan metsätieteelliseen laitosrakennukseen suunnitellusta lämpökeskuksesta, vaatimatta tästä yliopistolta vuokraa missään muodossa, sekä että ennen kuin viemäriä ruvettiin valtion alueelle rakentamaan, siitä tehtiin kaupungin ja yliopiston välillä kirjallinen sopimus, johon sisällytettiin kaupungin suostumus mainittujen lämpökanavien rakentamiseen sekä tarpeellisiksi katsottuja määräyksiä työn suorituksesta ja siinä noudatettavista varokeinoista ynnä viemärin ja lämpökanavien vastaisesta

1) Kvsto 17 p. kesäk. 19 §. — 2) S:n 16 p. jouluk. 13 §. — 3) S:n 2 p. jouluk. 24 §.

käytöstä ja hoidosta. Edelleen valtuusto päätti merkitä v:n 1937 talousarvioon yhteensä 8,250,000 markkaa siirtomäärärahana kyseisiä viemäritöitä varten.

Eräät teurastamon alueella suoritettavat työt. Teurastamon pääurakoitsijan, Yleinen rakennus oy:n, kieltäytyttyä suorittamasta erinäisiä teurastamon rakennustoimikunnan teurastamossa välttämättömiksi katsomia korjaus- ja täydennystöitä urakkasopimuksen mukainen välimiesoikeus määräsi, että pääurakoitsijan oli uusittava teurastamon alueella oleva viemäri päärakennuksen pohjoispuolella tarkastuskaivojen V ja VII välillä. Tällä välin oli kuitenkin huomattu eräät muutkin korjaukset välttämättömiksi. Niinpä kaupunginhallitus oli antanut yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi panna tuuletushallissa olevan rautatievaihteen uudistamistyöt sekä tarkastuskaivosta VI saniteettiteurastamoon ja vaunujen puhdistuspaikalle johtavan viemäriin uusimistyöt käyntiin parillaan käynnissä olevien korjaustöiden yhteydessä 182,000 markan kustannuksin¹⁾. Yleisten töiden lautakunta ehdotti lisäksi myöhemmin, että myöskin tarkastuskaivon VII yläpuolella oleva johto, joka kaivojen V ja VII välisen viemäriosan korjauksen jälkeen jää ulosmenevää alemmaksi, uusittaisiin kaivoon IX saakka edellä mainittujen töiden yhteydessä 94,000 markan kustannuksin. Kaupunginvaltuusto päätti²⁾ antaa yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi panna edellä mainitut työt käyntiin kertomusvuoden aikana käynnissä olevien korjaustöiden yhteydessä sekä ottaa näitä töitä varten v:n 1937 talousarvioon tarvittavat 276,000 markkaa.

Rajasaaren puhdistuslaitoksen mekaanisen osan viimeistelytöiden suorittaminen. Kun Rajasaaren puhdistuslaitoksen lopullisten kustannusten määrä oli saatu selville kaupunginvaltuusto päätti³⁾ merkitä jällellä olevia laitoksen mekaanisen osan viimeistelytöitä varten 290,000 markkaa v:n 1937 talousarvioon oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään tämän määrärahan jo kertomusvuonna.

Kumpulän ojan ja Koskelän puron viemäriolojen järjestely. Kun kaupunginhallituksen hyväksymä⁴⁾ Kumpulän ojan ja Koskelän puron viemäriolojen järjestelyä tarkoittava rakennustoimiston laatima suunnitelma ei ollut täysin tarkoituksenmukainen, laadittiin uusi, jonka mukaisesti Kumpulän ojan aiheuttamien terveydellisten epäkohtien poistamiseksi sekä lika- että sadevedet johdettaisiin Kumpulän- ja Toukolantien risteyksestä Syyrian- ja Siaminkadun risteykseen ja sieltä Syyriankatua pitkin Hämeentielle, josta viemäri Arabian alueen kautta suunniteltua katua pitkin jatkuu suoraan rantaan. Tämä johto oli melkein koko pituudeltaan kalliotunneli. Rantaviivasta alkaen johdettaisiin likavedet puutorvessa 120 m ulos rannasta. Aavasaksantieltä ja Koreankadulta tulevat viemärijohdot yhdistettäisiin tunnelin alkupäähän Aavasaksan- ja Kumpulantien risteyksestä viimeksi mainittua tietä pitkin kulkevalla viemärijohdolla. Samaten rakennettaisiin viemärijohto Sotkamunkujan ja Kumpulantien risteyksestä tunnelin alkupäähän. Töiden yhteiset kustannukset nousisivat tällöin 3,620,000 markkaan. Ehdotukseen lisäksi kuuluu Koskelän puron poistaminen rakentamalla Koskelantien ja Arabiankadun kulmasta viemäri Sotkamunkujan ja Kumpulantien kulmaan, myöskin suureksi osaksi tunnelina, tulisi maksamaan, 3,284,000 markkaa, Kumpulantien viemäritöiden yhteydessä rakennettava Annalantien viemäri Kumpulantieltä Hämeentielle 1,491,000 markkaa ja Kumpulantien viemäri

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 121. — ²⁾ Kvsto 26 p. elok. 40 §. — ³⁾ S:n 18 p. maalisk. 10 §. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 134.

Aavasaksantieltä Annalantielle 926,000 markkaa. Kumpulän ojan ja Koskelän puron uuden suunnitelman mukaiset järjestelykustannukset yhteensä nousivat 9,498,000 markkaan. Rakentaen Syyriankadun viemäri uuden suunnitelman mukaisesti kävisi lisäksi mahdolliseksi poistaa kaupungin Arabian tehdasalueen kautta johtava viemäri rakentamalla viemäri Hämeen-tiehen Arabian tehtaan portilta Syyriankadulle, nousten tämän työn kustannukset 80,000 markkaan. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ merkitä v:n 1937 talousarvioon 3,700,000 markkaa kyseistä järjestelyä varten.

Siirtolapuutarhan perustaminen Taliin. Kun Talin siirtolapuutarhan perustamistöiden kestäessä oli käynyt ilmi, että alkuperäistä kustannusarviota ²⁾ täytyisi ylittää, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ merkitä v:n 1937 talousarvioon puutarhan kunnostamistöitä varten mainittuna vuonna tarvittavat 692,000 markkaa, oikeuttaen kuitenkin yleisten töiden lautakunnan käyttämään tästä määrästä jo kertomusvuonna 200,000 markkaa.

Mukavuuslaitoksen rakentaminen Väinämöisenkadun urheilukentälle. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen ⁵⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunta rakentamaan Väinämöisenkadun urheilukentälle täydellisen mukavuuslaitoksen vedenheittolaitoksen sijasta, jota varten talousarvioon oli merkitty varat, suorittaen kanavan kaivuun, täytön ja sullomisen köyhäinhoidollisiin varatöihin määrärahasta Erinäisiä avustustöitä, kaupunginhallituksen käytettäväksi osoitetuilla varoilla.

Aleksis Kiven muistopatsaan jalustan ja perustuksen kustantamiseksi kaupunginvaltuusto muistopatsaskomitean anomuksesta päätti ⁶⁾ merkitä v:n 1937 talousarvioon 200,000 markkaa.

Vuoden 1936 vara- ja ylimääräisten töiden järjestäminen. Lähettäen kaupunginvaltuustolle selonteen työttömyystilanteesta kaupunginhallitus samalla ilmoitti oikeuttaneensa yleisten töiden lautakunnan töiden keskeyttämättömän jatkumisen vuoksi vuoden alusta lukien toimeenpanemaan laatimansa ohjelman pohjalla korotetuin palkoin ⁷⁾ varatöitä. Tämän ohjelman mukaisesti kaupunginhallitus ehdotti, että kaupungin vara- ja ylimääräisissä töissä pidettäisiin tammikuussa 975, helmikuussa 910, maaliskuussa 860, huhtikuussa 770, toukokuussa 395, kesäkuussa 60, syyskuussa 125, lokakuussa 490, marraskuussa 580 ja joulukuussa 595 miestä. Nämä työntekijät suorittaisivat yleisistä varatöistä katurakennusosaston töinä Paciuksenkadun ja Toukolantien tasoitus- ja viemäri-työt, Kumpulantien, Mäkelänkadun ja sen varrella olevan korttelin n:o 856 tasoitustyöt, Taivaskallion omakotialueen ja Käpylän uuden omakotialueen työt ynnä vesijohdon rakentamisen niille, Kullervonkadun ja Sivutien ynnä Ensi linjan tasoittamisen, Tehtaanpuiston tasoittamisen alkutyöt, Turuntien itäpuolen viemäri-työt Lääkärinkadulta Valpurintielle ynnä Ruskeasuolta 170 m kaupunkiin päin ja Josafatinkadun viemäri-työt, talorakennusosaston töinä Vallilan työväenasuntojen pihain ja Kivelän alueelta purettavan rakennuksen alustan tasoittamisen, satamarakennusosaston töinä Lauttasaaren sillan laivaväylän, Itämerenkadun muurin ja Oy. Alkon tontin johtolaitetyöt, yleisinä satamavaratöinä Lauttasaaren rannan laiturin työt, kallion louhimisen Salmisaarella ja Jätkäsaaren korttelissa n:o 245, satamaradan muurin työt ja väylien syventämisen sekä Herttoniemen varatöinä töitä Herttoniemessä ja Vantaanjoen rautatie-

¹⁾ Kvsto 2 p. jouluk. 23 §. — ²⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 31. — ³⁾ Kvsto 7 p. lokak. 14 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. elok. 16 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. s. 126. — ⁶⁾ Kvsto 7 p. lokak. 30 §. — ⁷⁾ Vrt. tämän kert. s. 56.

sillan rakentamisen sekä jatkaisivat v:sta 1935 siirtyneenä ylimääräisenä työnä Katajanokan varastosuojan töitä. Lisäksi oli mainittujen töiden yhteydessä suoritettava tarpeelliset vesijohtojen laskemiset Paciuksenkatuun, Toukolantiehen, Sivutiehen, Turuntien itäpuolen Lääkärinkadun ja Valpurintien väliseen osaan ynnä Ruskeasuolta 170 m kaupunkiin päin sekä Josafatinkatuun.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ hyväksyä kaupunginhallituksen toimenpiteet vara- ja ylimääräisten töiden toimeenpanemisesta kertomusvuoden alussa sekä edellä selostetussa ohjelmassa mainitut työt suoritettaviksi vara- ja ylimääräisinä töinä oikeuttaen kuitenkin kaupunginhallituksen tarvittaessa tekemään täten vahvistettuun vara- ja ylimääräisten töiden ohjelmaan välttämättömiksi osoittautuvia muutoksia. Kaupunginhallituksen käytettäväksi myönnettiin yleisten varatöiden toimeenpanemista varten 10,000,000 markkaa ja yleisiä satamavaratöitä varten 1,000,000 markkaa vastaavia töitä varten v:n 1936 talousarvioon merkityistä valtuuston käyttövaroista; edellä mainittujen vesijohtotöiden suorittamiseen osoitettiin v:n 1934 työttömyyslainasta 275,000 markkaa, mikä päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi, sekä siirrettiin lisäksi Heikinkadun vesijohtotöissä syntyvät säästöt samaan tarkoitukseen käytettäväksi. Niinikään päätettiin, että v:een 1935 siirretyn Ylimääräiset työt työttömyyden johdosta kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan nimisen v:n 1934 määrärahan säästö, 728,608:20 markkaa, saatiin siirtää v:een 1936.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Kaupungin vuoden 1935 tilit ja tilinpäätös. V:n 1935 tulos ilmenee seuraavasta mainitun vuoden tilinpäätöksen mukaisesta yhdistelmästä:

Menosäästöt	Smk 22,070,826: 33	
Ylitulot	» 40,128,342: 93	
Tulot talousarvion ulkopuolella	» 366,649: 54	Smk 62,565,818: 80
Menoylitykset	Smk 14,126,516: 91	
Tulovajaukset	» 7,949,694: 30	
Menot talousarvion ulkopuolella ..	» 93,088: 16	Smk 22,169,299: 37
Vuoden tulos, ylijäämä		Smk 40,396,519: 43

Kertomukset kaupungin käyttörahaston ²⁾, verotasausrhaston ²⁾ ja autovakuutusrahaston ³⁾ hallinnosta v. 1935 olivat niinikään valmistuneet.

Tilinpäätöksen valmistumisesta päätettiin ²⁾ ilmoittaa vuositilintarkastajille, joiden tuli ennen toukokuun 15 p:ää antaa kertomuksensa kaupunginvaltuustolle.

Valtuusto oli kutsuttu kesäkuun 3 p:nä kaupunkien kunnallislain säännösten mukaisesti päättämään edellä esitetyn tilinpäätöksen hyväksymisestä, mutta koska tilintarkastuskertomus oli saapunut niin myöhään, etteivät asianomaiset lautakunnat vielä olleet ehtineet antaa selityksiään, kokous siirrettiin ⁴⁾, mikäli se koski kyseisen vuoden tilinpäätöksen hyväksymistä ja

¹⁾ Kvsto 22 p. tammik. 8 §. — ²⁾ S:n 8 p. huhtik. 5 §. — ³⁾ S:n 8 p. huhtik. 6 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. kesäk. 5 §.